Zaaknummer: 23184-2025
Documentnummer: 23184-2025:048212

Raadsvergadering d.d. 2 oktober 2025

Aan de raad,

Onderwerp
Integraal Huisvestingsplan onderwijs 2026-2029

Portefeuillehouder
M.C. Slaets-Sonneveldt

Beslispunten

1. Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Laarbeek 2026-2029 vaststellen.
2. Beschikbaar stellen van € 210.000,- voor huur en bijkomende kosten voor het realiseren van een noodlokaal ten behoeve van Openbare basisschool De Driehoek in Aarle-Rixtel.

Samenvatting
Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) vormt het strategisch kader voor de onderwijshuisvesting binnen de gemeente. Het plan heeft tot doel inzicht te bieden in de gezamenlijke opgave van gemeente en schoolbesturen met betrekking tot het realiseren van passende en toekomstbestendige onderwijshuisvesting. Goede huisvesting is een essentiële randvoorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs.

Het IHP wordt vastgesteld voor een periode van vier jaar (2026–2029) en biedt daarnaast een doorkijk van in totaal zestien jaar. Hiermee wordt richting gegeven aan de lange termijn, terwijl tegelijkertijd ruimte blijft voor periodieke bijstelling.
Vanaf januari 2026 treedt naar verwachting een wettelijke verplichting in werking om te beschikken over een IHP. Daarnaast ontstaat er een groeiende behoefte aan inzicht, mede door de toename van het aantal leerlingen.
Na vaststelling van het IHP wordt een uitvoeringsplan opgesteld dat als tactisch kader dient voor de bouwopgave in de periode 2026–2029.

Naast het vaststellen van het IHP en vooruitlopend op het opstellen van het uitvoeringsplan hierop, wordt de raad gevraagd een bedrag van € 210.000,- beschikbaar voor de huur en bijkomende kosten van een noodlokaal voor 45 leerlingen bij OBS De Driehoek. Deze tijdelijke voorziening is vooruitlopend op het permanente uitbreidingsverzoek wat het schoolbestuur heeft gedaan en eveneens is opgenomen in het IHP.

Aanleiding

De gemeente Laarbeek heeft samen met de schoolbesturen een zorgplicht voor voldoende en kwalitatief goede schoolgebouwen. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO). De gemeentelijke Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (2016) werkt deze zorgplicht verder uit.
In het bestuursakkoord *Samen aan zet* (2022–2026) heeft de gemeenteraad uitgesproken te willen investeren in het verduurzamen van accommodaties, het actualiseren van het accommodatiebeleid én het behouden van het hoge kwaliteitsniveau van de onderwijsgebouwen.

De afgelopen decennia zijn op meerdere plekken in Laarbeek nieuwe schoolgebouwen gerealiseerd. In de kernen Lieshout, Beek en Donk en Aarle-Rixtel zijn vier kindcentra gebouwd. Daarnaast is er een nieuwe school voor voortgezet onderwijs opgeleverd. Voor deze gebouwen is op dit moment geen Integraal Huisvestingsplan (IHP) nodig omdat behoefte aan vervanging of levensduur verlengende renovatie tijdens de looptijd en de doorkijkperiode niet aannemelijk is. Dit geldt echter niet voor enkele oudere schoolgebouwen. Gezien hun leeftijd en staat van onderhoud is op middellange termijn nadere aandacht nodig.
Laarbeek staat aan de vooravond van een forse groei. In de komende vijftien jaar wordt, mede door de regionale schaalsprong, een aanzienlijke woningbouwopgave verwacht. Alleen al de wijk De Beekse Akkers telt straks 1.200 nieuwe woningen. Tot 2040 moeten in totaal 3.000 extra woningen worden gerealiseerd. Deze groei heeft gevolgen voor de huisvesting van scholen.

Daarnaast heeft OBS De Driehoek in Aarle-Rixtel een aanvraag gedaan voor een permanente uitbreiding van 143 m², vanwege acuut ruimtegebrek. Ook in Lieshout is de situatie nijpend: basisschool De Sprankel is deels gehuisvest in een verouderd gebouw aan De Wieken 38 in Lieshout, waar circa 60 leerlingen zijn ondergebracht.

De combinatie van verouderde gebouwen en de verwachte groei in het aantal leerlingen vraagt om een heroverweging van het huidige beleid. In dit Integraal Huisvestingsplan brengen we in kaart wat de huidige voorraad is, hoe deze zich verhoudt tot de prognoses en welke financiële consequenties dat met zich meebrengt.

Beoogd effect en/of resultaat

Het IHP geeft invulling aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid om planmatig met de onderwijshuisvesting om te gaan. Het geeft de richtlijnen voor het maken van keuzes en afwegingen met betrekking tot de investeringen voor voorzieningen voor het onderwijs.

Argumenten
1.1 Het IHP helpt ons om de ambities voor onderwijshuisvesting waar te maken.
Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) biedt een goed instrument om onze ambities en opgaven voor onderwijshuisvesting te realiseren. Het plan geeft inzicht in de kwaliteit en omvang van de schoolgebouwen en de financiële gevolgen van toekomstige opgaven. Met de financiële meerjarig raming geven we gemeente en schoolbesturen duidelijkheid over de toekomstige financiële opgaven. Hierdoor kunnen wij, doormiddel van een nog op te stellen

uitvoeringsplan(tactische uitvoering), tijdig en gericht actie ondernemen. De visie in het IHP is samen met de schoolbesturen van primair en voortgezet onderwijs maar ook met de kinderopvang opgesteld en biedt een duidelijke basis voor de herijking over vier jaar. In deze herijking staan onder andere twee thema's centraal: de wenselijkheid van een basisschool in Beekse Akkers en de huisvesting voor inclusief onderwijs.

1.2 Het IHP is een breed gedragen strategisch beleid voor schoolgebouwen.
De gemeente heeft het IHP samen met schoolbesturen van het primair en voortgezet onderwijs en met bestuurders van kinderopvang en buitenschoolse opvang ontwikkeld. Alle betrokken partijen hebben unaniem ingestemd met het plan. Deze brede steun is een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle uitvoering van het beleid.

1.3 Het IHP draagt bij aan gezonde en prettige leer- en werkomgevingen.
Het IHP borgt dat leerlingen en medewerkers kunnen rekenen op een gezonde, veilige en prettige schoolomgeving. De gezamenlijke inzet van gemeente en schoolbesturen maakt het mogelijk om structureel aandacht te geven aan een goed binnenklimaat, slimme ontwerpen en passende voorzieningen. Zo zorgen we voor een omgeving waar mensen zich prettig voelen en goed kunnen werken en leren.

1.4 Het IHP stimuleert multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen.
Het IHP biedt ruimte om schoolgebouwen multifunctioneel te gebruiken. Hierbij is er aandacht voor samenwerking in het gebruik van ruimte en het waarborgen van een doorgaande leerlijn van 0 tot 14 jaar. De ambitie is om op elke basisschoollocatie kinderopvang te combineren met primair onderwijs. Daarnaast zoeken we naar combinaties met andere maatschappelijke functies, zoals wonen. Een voorbeeld hiervan is een basisschool in combinatie met seniorenwoningen, waarbij de aula ook dienstdoet als ontmoetingsruimte voor buurtactiviteiten in de avond.

2.1 OBS De Driehoek heeft op dit moment dringend extra ruimte nodig.
Het schoolbestuur heeft daarom een aanvraag gedaan voor een permanente uitbreiding. Tot die uitbreiding er is, moet een noodlokaal tijdelijk onderdak bieden aan een combinatiegroep van 45 leerlingen. Het ruimtegebrek is ontstaan na de fusie van de basisscholen Brukelum en Heindert. Het gebouw van basisschool Brukelum is toen teruggegeven aan de gemeente. Door de fusie is basisschool Breinplein gevormd. Dit kindcentrum is, samen met OBS De Driehoek en Klimop Kinderopvang, gevestigd in één gebouw op de locatie van de voormalige basisschool Heindert. De groei van het totaal aantal leerlingen en de verschuiving van katholiek naar openbaar onderwijs hebben de behoefte aan extra ruimte verder vergroot.

2.2 Het bestaande Kindcentrum kan de groei niet opvangen. Het Kindcentrum bestaat uit OBS De Driehoek, Breinplein en Kinderdagverblijf Klimop. Binnen deze gebouwen is geen extra ruimte beschikbaar volgens de normen. Door het ruimtegebrek komt de kwaliteit van het onderwijs onder druk te staan. Ook is er geen gezonde werkomgeving meer, omdat de ventilatie niet geschikt is voor zoveel leerlingen.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

1.1 De gemeente ontvangt middelen uit het gemeentefonds voor de bouw van scholen. Deze middelen worden nu niet specifiek geoormerkt. De opgave in het eerste Integraal Huisvestingsplan (IHP) is beperkt ten opzichte van eerdere inschattingen. Daarom is het verstandig om nu alvast middelen te reserveren voor toekomstige schoolbouw.

1.2 Het IHP is geen concrete financieringsvraag maar biedt alleen een financieel inzicht. Per project komen we terug met een concrete financiële vraag. Dit doen we omdat we dat moment pas een concreet inzicht in de werkelijke kosten hebben.

1.3 De weergave van de investeringsraming is inclusief BTW en ontleent aan de rapportage van HEVO. Met het vermelden van de kostenraming inclusief BTW voorkomen we dat we later een kosten verhogende BTW factor moeten begroten. Het ondersteunt hiermee een reëel doorkijk voor toekomstige lasten om dat de BTW bij uitbreiding en nieuwbouw volledig kostprijs verhogend is.

2.1 Het noodlokaal wordt geplaatst direct naast de "kiss & ride"-zone.
Hierdoor verandert de verkeerssituatie rond de school. De school moet hiervoor organisatorische maatregelen nemen om de veiligheid te waarborgen. Hierbij kunnen verkeersbrigadiers en/of afsluiten van Kiss & Ride zone tijdens de lessen tot de mogelijkheden behoren.

Financiën

1.1 Het vaststellen van het IHP heeft op dit moment geen directe financiële gevolgen.
Voor elk project wordt apart een financiële aanvraag ingediend. Zo zorgen we ervoor dat de investeringen en kapitaallasten aansluiten bij de actuele bouwkosten. De verwachte investeringen en bijbehorende lasten zijn wel inzichtelijk gemaakt in de Meerjaren investeringsraming (bijlage I HEVO rapportage van 17 april 2025). Vooruitlopend op de vaststelling van het IHP in de raadsvergadering van 2 oktober 2025 is reeds een stelpost van € 55.000 per jaar opgenomen voor de geraamde kapitaallasten vanaf 2028 voor de uitbreiding van OBS De Driehoek en Basisschool Breinplein (termijn 1, gepland opleverjaar 2028) in de kadernota 2026 welke is vastgesteld in de raadsvergadering van 3 juli 2025. Deze stelpost is gebaseerd op een voorlopig ingeschat investeringsbedrag van € 1.380.000 voor deze uitbreiding. De reservering kan worden ingezet ter dekking van de nog in te dienen projectaanvraag.

Bij de herijking van het eerste IHP in 2029 zal naar verwachting een aanzienlijke financiële bijdrage nodig zijn. Dan wordt ook bekeken of de benodigde middelen bij het vaststellen van het tweede IHP (in 2029) beschikbaar kunnen worden gesteld.

2.1 Verzoek om € 210.000 beschikbaar te stellen voor de kosten voor de tijdelijke huisvesting ten laste van het begrotingssaldo 2025 tot en met 2029

Voor de huur en bijkomende kosten wordt voor een periode van drie jaar een bijdrage van € 210.000 gevraagd. Conform planning zal het noodlokaal per 1 januari 2026 in gebruik genomen worden, zodat de voorbereidings- en plaatsingskosten van € 62.150

nog ten laste van het begrotingssaldo 2025 zullen komen. De €191.150 zijn ontleend aan offerte De Meeuw. En €18.850 een inschatting is voor aanvullende onderzoeken en voorbereidend grondwerk buiten de offerte. Op deze bijdragen is BTW een kostprijsverhogende factor.

Kostenopbouw (excl. 21% btw)		
Noodlokaal OBS De Driehoek	**Bedrag in €**	**Financieel tlv begrotingssaldo**
Voorbereiding grond/vergunning/aansluiting	18.850	
Eenmalige plaatsing/transport/aansluiting	42.150	
	61.000	2025
Huursom voor 3 jaar (jaarlijks € 44.400)	133.200	2026 t/m 2028
Verwijderen van de unit na 3 jaar	15.800	2029
Totale kosten noodlokaal 2025 - 2029	**210.000**	

Vervolgstappen

1.1 Uitwerkingsplan opstellen voor de uitvoering van IHP

1.2 Communicatie met de scholen/pers en plannen voor een tekenmoment.

2.1 Opdracht verstrekken tot het plaatsen van een noodlokaal bij basisschool De Driehoek

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2026-2029 Laarbeek
2. Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders,

de loco-gemeentesecretaris

B. Brouwers

de burgemeester

L.A.G.P. van der Aa